EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 17.5.2024.
COM(2024) 204 final

2024/0112 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības

(budžeta pozīcija 07 20 03 01. Sociālais nodrošinājums)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā saistībā ar paredzēto Apvienotās komitejas lēmuma pieņemšanu attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. EEZ līgums

Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu ("EEZ līgums") garantē pilsoņiem un uzņēmējiem vienlīdzīgas tiesības un pienākumus iekšējā tirgū Eiropas Ekonomikas zonā. Ar to ir paredzēts visās 30 EEZ valstīs, proti, ES dalībvalstīs, Norvēģijā, Islandē un Lihtenšteinā, ieviest ES tiesību aktus, kas reglamentē četras brīvības. Turklāt EEZ līgums aptver sadarbību citās svarīgās jomās, piemēram, pētniecības un izstrādes, izglītības, sociālās politikas, vides, patērētāju aizsardzības, tūrisma un kultūras jomā, kuras kopā dēvē par "horizontālajām un papildu" politikas jomām. EEZ līgums stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī. Savienība kopā ar tās dalībvalstīm ir EEZ līguma puse.

1.2. EEZ Apvienotā komiteja

EEZ Apvienotā komiteja ir atbildīga par EEZ līguma pārvaldību. Tā ir forums viedokļu apmaiņai saistībā ar EEZ līguma darbību. Tajā lēmumus pieņem vienprātīgi, un tie ir saistoši pusēm. Par EEZ jautājumu koordinēšanu no ES puses atbild Eiropas Komisijas Ģenerālsekretariāts.

1.3. Paredzētais EEZ Apvienotās komitejas akts

Paredzams, ka EEZ Apvienotā komiteja pieņems EEZ Apvienotās komitejas lēmumu ("paredzētais akts") attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības.

Paredzētā akta mērķis ir nodrošināt EEZ līguma Līgumslēdzēju Pušu sadarbības turpināšanu Savienības darbībās, kuras finansē no Savienības vispārējā budžeta un kuras ir saistītas ar darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, sociālā nodrošinājuma shēmu koordinēšanu un pasākumiem migrantiem, tostarp migrantiem no trešām valstīm.

Saskaņā ar ES budžeta politiku līdzdalība ES darbībā var notikt tikai tad, ja ir veikta attiecīga finanšu iemaksa. Tomēr maksājumu var veikt tad, kad ir pieņemts šis Padomes lēmuma projekts un EEZ EBTA valstīm ir iesniegts tam sekojošais Eiropas Komisijas sagatavotais ES aicinājums veikt iemaksas.

Tādēļ, lai aptvertu laikposmu no 2024. gada 1. janvāra līdz attiecīgā maksājuma saņemšanai, Apvienotās komitejas lēmuma projektu ar atpakaļejošu spēku arī piemēro no 2024. gada 1. janvāra. Lēmuma piemērošana ar atpakaļejošu spēku neietekmē attiecīgo personu tiesības un pienākumus, un tiek ievērots tiesiskās paļāvības princips.

Paredzētais akts būs pusēm saistošs saskaņā ar EEZ līguma 103. un 104. pantu.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Komisija iesniedz pievienoto EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projektu, kas Padomei jāpieņem kā Savienības nostāja. Pēc nostājas pieņemšanas tā būtu pēc iespējas drīz jāiesniedz EEZ Apvienotajai komitejai.

Pievienotā EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekta saturs un būtība pārsniedz to, ko var uzskatīt par tikai tehniskiem pielāgojumiem Padomes Regulas Nr. 2894/94 1. panta 3. punkta nozīmē. Līdz ar to Savienības nostāju nosaka Padome.

4. JURIDISKAIS PAMATS

1.4. Procesuālais juridiskais pamats

1.4.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*".

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*"[1].

1.4.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

EEZ Apvienotā komiteja ir struktūra, kas izveidota ar līgumu, proti, ar EEZ līgumu. Akts, kuru EEZ Apvienotā komiteja ir aicināta pieņemt, ir lēmums ar juridiskām sekām. Paredzētais akts atbilstoši starptautiskajām tiesībām būs saistošs saskaņā ar EEZ līguma 103. un 104. pantu.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu. Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts saistībā ar 1. panta 3. punktu Padomes Regulā Nr. 2894/94 par Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu īstenošanas kārtību.

1.5. Materiālais juridiskais pamats

1.5.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu saistībā ar Padomes Regulas Nr. 2894/94 1. panta 3. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no EEZ līgumā iekļaujamo ES tiesību aktu materiālā juridiskā pamata.

Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

1.5.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētajam aktam ir mērķi un komponenti darba ņēmēju brīvas pārvietošanās un sociālā nodrošinājuma shēmu koordinēšanas jomā. Tāpēc materiālais juridiskais pamats ir LESD 46. un 48. pants.

---

[1] Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

1.6. Secinājumi

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 46. un 48. pantam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu un 1. panta 3. punktu Padomes Regulā Nr. 2894/94 par EEZ līguma īstenošanas kārtību.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Tā kā ar EEZ Apvienotās komitejas lēmumu tiks grozīts EEZ līguma 31. protokols par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības, ir lietderīgi to pēc pieņemšanas publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2024/0112 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības

(budžeta pozīcija 07 20 03 01. Sociālais nodrošinājums)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 46. un 48. pantu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 2894/94 (1994. gada 28. novembris) par Eiropas Ekonomikas zonas līguma īstenošanas kārtību[2] un jo īpaši tās 1. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu[3] ("EEZ līgums") stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī.

(2) Saskaņā ar EEZ līguma 98. pantu EEZ Apvienotā komiteja cita starpā var pieņemt lēmumu grozīt EEZ līguma 31. protokolu par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības.

(3) Ir lietderīgi turpināt sadarbību starp EEZ līguma Līgumslēdzējām Pusēm, lai iekļautu sadarbību saistībā ar darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanu un pasākumiem migrantiem, tostarp migrantiem no trešām valstīm.

(4) Tādēļ attiecīgi būtu jāgroza EEZ līguma 31. protokols par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības.

(5) Tādēļ Savienības nostājas EEZ Apvienotajā komitejā pamatā vajadzētu būt pievienotajam lēmuma projektam,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Tās nostājas pamatā, kas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz ierosināto grozījumu EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras

[2] OV L 305, 30.11.1994., 6. lpp.
[3] OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.

pamatbrīvības, ir šā lēmuma pielikumā iekļautais EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekts.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs